

PREDGOVOR

V začetku leta 2012 nas je tiho zapustil profesor Pierluigi Petrobelli (r. v Padovi 18. oktobra 1932; umrl v Benetkah, 1. marca 2012), največji občudovalec Giuseppa Tartinija in tedaj še vedno vodilni poznavalec njegovega življenja in del. V poklon njegovi predanosti »maestru narodov«, rojenemu v istrskem mestu Piran, je bil leto dni zatem prirejen mednarodni muzikološki sestanek z naslovom *Giuseppe Tartini in raziskave njegovega življenja, del in časa*.

Srečanje se je odvijalo v hiši, kjer se je rodil veliki violinist, in to 8. aprila 2013, prav na dan, ko so ga pred več kot tristoletimi leti krstili. V tej hiši in družinski vili v bližnjem Strunjanu je Giuseppe Tartini preživel svoje brezskrbno otroštvo in prva leta svojega šolanja, preden je za vedno zapustil svojo rodno Istro in se uveljavil kot svetovno znani glasbenik – violinski virtuoz, mednarodno priznani učitelj, ki so ga njegovi občudovalci imenovali kar »maestro narodov«, in skladatelj številnih, zlasti inštrumentalnih del. Čeprav je njegova glasbena zapuščina danes ohranjena predvsem v Padovi, njegovem drugem in poslednjem domačem mestu, so nekatere druge njegove osebne ostaline, še posebej glasbeno-teoretski in filozofski spisi, skupaj z njegovo zapuščino, voljeno najbližjim sorodnikom, prišle v Piran in so danes varno spravljene v Piranski enoti Pokrajinskega arhiva Koper.

Giuseppe Tartini svojega rojstnega Pirana nikoli ni pozabil in v tem duhu se tudi Piran svojega slavnega meščana hvaležno spominja. Ne samo da so se ga spomnili ob večjih obletnicah, kot sta bili leti 1892 in 1992, od devetdesetih let dalje vsako leto potekajo razni »pokloni Tartiniju«, koncerti, glasbene delavnice, razstave in vsakih nekaj let tudi znanstvena srečanja. Uvodoma omenjen simpozij leta 2013 je bilo že četrto tovrstno srečanje od leta 1992 dalje in dokumentacija nam že na prvi pogled razkrije pomembna imena številnih strokovnjakov raznih področij humanističnih ved, muzikologov, filozofov, umetnostnih zgodovinarjev, zgodovinarjev, pa tudi glasbenih izvajalcev, matematikov in drugih, ki so se vsi posvečali raznim vidikom življenja, del in časa Giuseppa Tartinija. Vsako srečanje in pozneje objavljeni zborniki so prinesli nova imena, rdeča nit vseh pa je bila prisotnost vodilnega Tartinijevega poznavalca, profesorja Pierluigija Petrobellija.

Srečanje leta 2013 je tako kot oba prejšnja zasnoval in organiziral Muzikološki inštitut Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, tokrat v sodelovanju z Univerzo v Padovi in Skupnostjo Italijanov »Giuseppe Tartini« iz Pirana.

Slednji so kot lastniki skladateljeve rojstne hiše in prireditelji letnih poklonov Tartiniju srečanje tam tudi gostili. V znanstvenem odboru srečanja so sodelovali predstavniki Muzikološkega inštituta (Metoda Kokole), Oddelka za muzikologijo Univerze v Ljubljani (Matjaž Barbo), Glasbenega konservatorija »Giuseppe Tartini« iz Trsta (Margherita Canale Degrassi) in zaslužni profesor Univerze v Liverpoolu (Michael Talbot).

Pričujoči zvezek je bil že od začetka načrtovan kot zaključni rezultat omenjenega srečanja, saj prinaša znanstvene razprave, nastale na podlagi tam predstavljenih referatov. Na srečanju je bilo predstavljenih deset referatov, od katerih so jih avtorji sedem oblikovali v znanstvene razprave za revijo *De musica disserenda*. Pridružili sta se jim še dve razpravi, ki vsebinsko odlično dopolnjujeta preostale. Candida Felici tako razpravlja o razširitvi Tartinijevih sonat v Franciji in Ivano Cavallini razmišlja o Tartinijevi rabi slavne *Arije del Tasso*. Trije referati, ki v tem zborniku zaradi različnih razlogov niso objavljeni, so bili prispevek o »Tartiniju in jeziku sv. Antona« Pierpaola Polzonettija, razpravljanje Domna Marinčiča o »Zapisih, zasedbi in realizaciji Tartinijevih basovskih partov« ter prispevek Davida di Paolo Paulovicha o »Giuseppu Tartiniju in njegovem vplivu na vokalno duhovno glasbo: o laudah in njihovi ohranjenosti v istrskem ljudskem izročilu«.

Pierluigi Petrobelli bi bil nedvomno zelo vesel, da njegovo delo ni pozabljeno in so njegove stalne pobude in spodbude za mednarodno sodelovanje pri raziskavah življenja in del Giuseppa Tartinija iz dneva v dan bolj realne, bibliografija o fenomenu Tartini in z njim povezanimi tematikami pa v hitrem porastu. Pred kratkim je tako v reviji *Ad Parnassum* (letnik 11, št. 22, oktober 2013), posvečeni inštrumentalni glasbi 18. in 19. stoletja, izšlo deset Tartiniju posvečenih razprav italijanskih muzikologov. Slovenija pa se tokrat poklanja slavnemu Pirančanu s pričujočimi devetimi prispevki, za katere upam, da ne bodo zgolj zanimivo branje za muzikologe, temveč se bo komu ob njih porodila še kakšna nova zamisel za nadaljnje raziskave življenja, del in časa Giuseppa Tartinija.

Metoda Kokole